

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 6. Utkommer hvarje Söndag. **Götheborg den 4 Februari 1855.** Pris för år: **6 R:dr 32 sk. B:co. IX årgången.**

Santini.

Kejsargravens vaktare i Invaliddömen i Paris.

Den man, som jag i dag vill framställa för eder, är ingen med ordnar betäckt statsman, ingen berömd skald, ingen med blomror beströdd sångare eller skådespelare, det är en enkel, vanlig människa, som för ingenting annat blifvit märkvärdig än för hans trogna hjerta och hans kärlek för sin kejsare.

Den man, som nu bevakar kejsar Napoleons gravvård i Invaliddömen i Paris,

är en af de trognaste själar, som nånsin tjenat en herre, och han har för denna trohets skull fört ett så sällsynt omvexlande lif, att man knappt finner något dylikt i en roman.

Santini, så heter han, föddes 1790 af fattiga föräldrar i den lilla byn Lama på Corsica och hänrycktes redan som barn af sin berömde landsman till den grad, att han redan i sitt fjortonde år instälde sig vid rekryteringen. Han blef antagen som trumslagare och ledsagade som så-

dan flere år den corsikanska skarpskyttbataljonen, tills han sjelf tog geväret och deltog med densamma i fälttågen och slagningarne i Tyskland. I Königsberg, vid början af ryska fälttåget, kom han som kurir till högkvarteret. Sedan såg han Moskvas brand, återtågets fador, slaget vid Leipzig och striderna i Frankrike. Men allt detta var blott förspelet till det, som han sedermera gjorde och led och som skulle förskaffa honom ett namn i historien.

Den dag då Napoleons afsägelse egderum i Fontainebleau såg honom general Ornano i hans kuriruniform på slottsgården, der han satt och längtansfullt blickade upp till kejsarens fenster. Han hade bett om den nåden att få följa sin kejsare till Elba och väntade på svar. "Der fins ingen plats mera ledig," sade generalen till honom, som emellertid på hans ihärdiga böner tillät honom att följa med, såvida han sjelf kunde sörja för sitt underhåll. "Kanske torde det längre fram blifva något råd," tröstade generalen.

På skeppet, som bragte Napoleon till Elba, såg kejsaren corsikanaren och talade för första gången med honom. Han frågade hvem han var, hvad han gjorde på skeppet och hvad han ville göra på Corsica. Snart gaf han honom ett uppdrag. Då skeppet hade kommit i hamn, samlade sig öns invånare vid kusten och en båt lade till vid skeppet.

"Gå i land med denna båt," sade Napoleon till Santini, "och underrätta dig försigtigt om hvad folket tänker om mig och hvad de vänta af mig. När du kommer tillbaka, skall du säga mig sanningen, rena sanningen, hör du?"

Santini utförde uppdraget och Napoleon ålade honom att följande dagen anmäla sig, sedan han nu en gång ville stanna kvar hos honom. Han infann sig punktligt, men man släppte honom ej in till kejsaren. Han vände sig till alle de store,

han intrigerade till och med bland de små, öfver tre månader. Förgäfvos. Det var redan längesedan slut med hans penningar och i ett slags förtviflan beslöt han slutligen att tilltala Napoleon sjelf på en af de promenader, han dagligen gjorde.

Det lyckades. Napoleon utnämde honom till uppsyningsman öfver sin portfölj.

Napoleons våning var ännu icke istånd. Arbetarne måste ofta gå igenom hans arbetsrum, på hvilkets skrifbord lågo papper af alla slag jemte ett dyrbart skrifdon.

En dag, då Napoleon icke var der, måste Santini i något åliggande för tjensten aflägsna sig på några ögonblick. I bästa mening, och för att hindra att någon af arbetarne skulle röra något på bordet, tog han allt det som låg på detsamma och bar det in i ett kabinett, hvilket han stängde, tog nyckeln till sig och gick. Olyckligtvis kom Napoleon straxt derefter och såg, att allt på hans bord var undanröjdt. Han råkade i den häftigaste vrede och ringde, för att fråga efter Santini, som just i samma ögonblick visade sig.

"Hvad är det?" ropade Napoleon emot honom. "Har jag icke sagt dig, att icke en enda papperslapp får rubbas?"

"Jo, Sire; jag har bragt alltsamman in i kabinettet."

"Nyckeln!"

Darrande räckte honom Santini nyckeln.

"Gå!" fortfor Napoleon.

"Men, Sire . . ."

"Gå genast. Jag vill ej se dig mera."

"Förlåt, Sire!"

"Ut!"

Santini gick som om han bure döden i hjertat. Han visste icke hvad han skulle taga sig till. Slutligen beslöt han andra dagen att vända sig till kammartjenaren Marchand och att igenom denne utbedja sig kejsarens förlåtelse. Marchand lofvade det och Santini blef verkligen kallad till kejsaren, der saken blef förklarad.

"Hvarför sade du icke det strax?" frågade han derpå.

"Sire . . . eder vrede."

"Det är bra. Tillträd åter din befattning."

Han förblef dock ej länge uti densamme. Det skulle hafva varit ett mordförsök i görningen mot Napoleon, och gärningsmännen sades vara från Corsika. Då

talade chefen för polisen på Elba hemligt med Santini och sade: "Mordförsöket utgår från guvernören på Corsika; ännu denna natt skall ni på en feluk resa till Corsika och der osedd landstiga. Der eger ni ju slägt och vänner; tala försigtigt med dem; inrätta af dem en hemlig polis, som noga bespejar guvernören; inled en hemlig korrespondens emellan Corsika och Elba, så att vi få veta allt och var i synnerhet mån att underrätta oss, när någon lemna Corsika för att resa till Elba."

Vid midnatt, i ett hällande regn, steg Santini, förvandlad till herde, i en undanskymd bugt i land på sin fädernesö. Han genomvandrade en stor del af densamma och hann slutligen fram till en farbror Boecchiampe, som väl hatade kejsar Napoleon, emedan han hade låtit skjuta en af hans bröder för delaktighet i en sammansvärjning, men, då kejsaren nu var landsflyktig, skulle han gerna offra sitt lif för den olycklige landsmannen. Af denne sin farbror erfor Santini så mycket, att han redan följande dagen kunde sända en förtrogen med underrättelser till Elba, under det att han sjelf fortsatte utförandet af de öfriga planerna.

Emellertid blef det icke heller obekant för guvernörens polis, att en af Napoleons agenter uppehöll sig på ön och guvernören uppbjöd allt för att få tag uti honom. Santini varnades, men vågade sig till och med till Bastia i omvexlande maskering, och lemnade åter denna stad först då, sedan han fullständigt utfört sitt uppdrag. Han inskeppade sig åter om natten och framkom lyckligen till Elba.

Santini deltog senare verksamt vid förberedelserna till Napoleons återvändande till Frankrike; under de hundrade dagarne återtog han ånyo sin post som kurir och på Northumberland, som skulle föra Napoleon till St. Helena råka vi äfven Santini. I närheten af Teneriffa, der varmen var odräglig, bad Cypriani sin landsman Santini, att han skulle visa honom den tjensten att klippa hans hår. Detta försiggick på fördäcket. Här gick Napoleon med Gourgaud och Las Cases fram och tillbaka, och då han såg Santinis frisörarbete, stannade han och sade:

"När du är färdig skall du äfven klippa mitt hår; men ve dig, om du icke gör det bra!"

Han satte sig också verkligen och San-

tini lade darrande sin hand på detta hufvud, som burit så glänsande kronor. Han darrade än mera, då kejsaren efter det första saxtaget i hans hår tillade, visserligen blott på skämt:

"Se noga efter, Gourgaud; gör corsikanaren ett enda fel, så låter jag kasta honom i hafvet."

Skedde det som en följd af handens darrning eller öfverlemnade sig Santini åt sina tankar, nog af, han klippte kejsaren lätt i örat.

Af förfäran lät han saxen falla, men Napoleon parodierade leende de bekanta orden: "det smärtar ej" och uppmanade den oskicklige frisören, som icke var någon frisör, att fortsätta.

På St. Helena var det Santinis första bekymmer, att hans kejsare led brist på lämpliga matvaror. Om detta verkligen varit fallet — det har både blifvit påstådt och bestridt — vilja vi ej undersöka, nog af, Santini stal unga svin och vilda får, som tillhörde Ostindiska Compagniet, eller klättrade omkring på de branta klipporna, för att skjuta dufvor, som der i mängd byggde sina nästen. Sitt byte bragte han alltid hemligt till köket, och det dröjde länge innan kejsaren fick något nys härom; Santini var därför så mycket mera ledsen, när han hela dagen klättrat omkring och måste återvända hem utan byte. Men hans sorg skulle snart än ytterligare ökas, ty sir Hudson Lowe visade sig som guvernör på ön.

På de hemliga ströftågen efter byte sällade sig efter någon tid till vår Santini en engelsk officer. De blefvo temligen förtrogne med hvarandra och slutligen gjorde officeren Santini det förslag, att han skulle — naturligtvis mot hög betalning — dagligen gifva guvernören en noggrann underrättelse om allt, hvad Napoleon företog sig.

Huru Santini bemötte detta förslag, behöfva vi ej nämna. Han hade väl svurit, att hålla saken hemlig; men redan samma dag måste han för andra gången vara skott-tafan för sin kejsares vrede och då omtalade han det som passerat.

General Gourgaud hade tagit en engelsman i tjenst och med denne ville icke fransmännen spisa tillsammans. Santini kom den nämnde dagen med ett inre raseri uti en sådan strid och började härunder snart att spela hufvudrolen. Det

kom till en bullrande ordvexling; Napoleon hörde den och erfor att Santini var upphofsmanen. Han lät kalla honom och utföll emot honom med vredgade blickar:

"Du låtsar som om du vore mig mycket tillgifven och detoaktadt tillställer du oväsen. En soldat borde gifva godt exempel . . . Vore jag ännu på ön Elba, skulle jag genast låta skjuta dig . . . Jag behöfver dig numera icke . . . Gå!"

"Sire," svarade Santini, böjd under denna hårda tillrättavisning och i ett han pekade på pistolerna, som lägo på bordet, "der ligga edra pistoler; ni är för mig ännu alltjemt kejsaren; befall att man jaggar en kula igenom mitt hufvud; jag är beredd att falla på knä, ty tusen gånger heldre döden än er vrede!"

"Hvad har du att invända emot Gourgauds betjent?"

"Jag vill heldre dö, än sitta bredvid en spion. Alla engelsmän, som smyga sig till oss, äro spioner eller vilja förföra oss till spioner."

Och nu berättade han det som händt honom med officeren.

Napoleon blef eftertänksam, lugnade sig småningom och förlät sin trogne Santini, som nu med så mycket större ifver fortsatte sin jagt på svin, getter, får och dufvor.

Han gick ännu längre.

Han såg, att Napoleons habit blef för hvarje dag mera usel och nött. Detta grep kejsarens entusiastiske dyrkares hjerta och dref honom att bli skräddare. Han söndersprättade Napoleons gamla grå rock och gjorde honom deraf en frack. Han blef skomakare och förfärdigade åt kejsaren af gamla stöflor ett par skor, som han fodrade med hvitt atlas, hvilket han tiggat ihop af fruarne Bertrand och Montholon.*)

Det var slutligen Santini, som af Napoleon fick i uppdrag, emedan han var i penningebrist, att sönderslå och sälja hans bordsilfver. "Men mina örnar," tillade han, "skola icke vandra med på marknaden. Utplåna äfven mitt namn. Slå sedan i sönder silfret i små bitar, att man icke känner igen det."

Allt detta tärde på Santini; han blef

*) Santini lever ännu och ofvanstående, som för många torde synas otroligt, berättar han högt och öppet.

tystlåten, vresig, vandrade ensam omkring, lät ofta icke se sig på flera dagar och då Hudson Lowe befallde, att en hvar, som ville stanna hos Napoleon, skulle skriftligen förklara, att han underkastade sig guvernörens alla anordningar, förundrade sig alle, då Santini vägrade att underskrifva.

Några dagar förut hade han bedt sin kejsare om en audiens och sagt honom, att han hade beslutit att lemna honom, emedan han hoppades att i Europa bättre kunna tjena honom. "Så liten jag än är," sade han, "skall jag dock, sedan jag varit hos er, väcka uppseende och då begagna detta för er; jag skall säga, huru det går till och i Tidningarne skall jag kungöra, huru man här låter er lida; jag skall väcka allas ovilja och engelska kabinettet måste slutligen bevilja det som er tillkommer."

"Din plan är god," svarade kejsaren. "Kom igen i morgon, så skall jag tala närmare med dig om denna sak."

Då han följande dagen åter infann sig hos Napoleon, stod denne vid kaminen och höll en pappersrulla i handen.

"Här," sade han, "bevis att du kan läsa; läs!"

Santini läste några rader.

"Huru lång tid behöfver du, för att lära alltsamman utantill?"

"Två dagar."

"Tag då papperet och lär dig utantill hvad det innehåller."

Det var Napoleons protest, som han hade dikterat för Montholon, öfverlemnadt till Hudson Lowe och sändt till lord Bathurst, som hade meddelat den åt alla regeringar, men hvilka alla tego.

Redan efter tjugufyra timmar visade sig Santini åter och förklarade, att uppgiften var löst, han kunde nu alltsamman utantill.

"Behåll hvarje ord deraf," sade Napoleon, "och när du kommer till London, skall du låta trycka det. Du skall finna folk, som skola vara dig behjelpig. Sedan går du till alla medlemmarne af min familj och berättar huru det här står till o. s. v."

"Det är ännu ett, som fallit mig in," svarade Santini, i det han drog fram ur sin ficka något af det hvita atlas, som han fått öfver. "Vore det icke bra, om

protesten fullständigt afskrefs på detta sidan, på det att jag kunde insy det emellan fodret på min rock och i nödfall återfinna ord, som jag tilläfventyrs kunde glömma?"

"Ditt infall är godt," svarade Napoleon, "gif hit sidentyget; jag skall låta afskrifva protesten på detsamma."

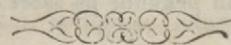
Las Cases skref den med tusch och ganska fin stil på sidenremsorna, Santini sydde dem in i sin rock och den 19 Oktober 1816, ett år efter ankomsten till St. Helena, seglade han till Capstaden. Här inspärrades han i citadellet och fick ej tala med någon. Efter femtio dagar bragte man honom på ett annat skepp, som den 16 December åter lade till vid St. Helena och reste först vidare efter fem dagar. Santini fick icke stiga i land.

I Februari följande året kom han till England och genast begaf han sig till London. Det skulle vara alltför vidlyftigt att vilja berätta allt, hvad han gjorde och uthärdade för att vinna sitt syfte. Med tillhjälp af sir Robert Wilson och lord Holland kunde han låta trycka Napoleons protest och en brochyr utkom öfver dennes vistande på St. Helena, hvilken väckte det ofantligaste uppseende och föranlät en af de mest bullrande sessioner i Underhuset samt afsändandet af en kommission till St. Helena, hvilken förbättrade mycket i Napoleons ställning.

Efter ett tre månaders vistande i London lemnade Santini England, för att, trots den uppmärksamma polisen, uppsöka den Napoleonska familjens medlemmar. Han anlände lyckligt till Karlsruhe, der han af den ädla Stephanie erhöill penningar, hvarpå han var helt och hållet utblottad. Derifrån reste han till München och hade en audiens hos prins Eugen.

Följande dagen skulle han ännu en gång tala med denne, men då han steg in i palatset, blef han gripen, sattes i en vagn och bragtes under betäckning till Ulm. Här gaf man honom väl friheten, men förklarades, att om han åter beträdde Baiern, skulle man utlemna honom till de franska myndigheterna.

(Forts.)

Slagfältet vid Inkerman.

Anblicken af detta likfält efter den fruktansvärda kampen den 5:te November måste varit fasaväckande. Correspondenten i "Times" gör deröfver följande gripande skildring. Tjockast lågo liken på den sluttning, på hvilken Rysarne hade klättrat upp till andra divisiones tält. De välbekanta engelska gardets björnskinnsmössor, brittiska infanteriets röda och franska jägar-nes ljusblå rockar beteckna de punkter, hvarest det kämpades som hetast. De döde voro de best lottade: det halft förgladsade ögat, den släta pannan och de lindrigt öppnade läpparne visade huru lugnt man kan dö på slagfältet, när en bösskula träffar hjertat. Många Britter och Fransmän buro spår i ansigtet af en ryslig döds-kamp. Några hade uppkraftsat jorden och de mot himmelen uppsträckt händerna höllo ännu det uppryckta gruset emellan fingrarna. Alle döda, hvilkas ansigten sågo vanställda ut af smärta, hade blifvit stuckne med bajonetten; de med leendet omkring läpparne voro skjutne. Men de sårade! — tvenne dagar hade de blifvit liggande på samma punkt der de föllo. Dessa voro ganska få, det är santt, men med allt vårt sökande hade vi ännu icke på långt när undersökt denna blod-sölade slutnings mysterier, och först i dag vid middags-tiden bragtes den siste sårade engelsmannen till sjukhuset. Talrikare lågo de suckande

och quidande ryssarne kringspredda. Några voro hopade i högar på hvarandra, för den lättare transportens skull! Andre störrade fram ur buskarne som vilda djur; andra åter bönföllo på ett obekant, tunnberglödande blickar, och om man än medlidensamt betraktade dem, så måste man (mot sin vilja) dock erkänna, huru dessa sträckande de stympade armarne mot himmelen, än pekande på såret efter den sön-

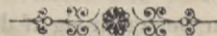

Bataljen vid Inkerman d. 15 Nov. 1854.

derslitande spetskulan. Det inbitna vredesuttrycket i många af dessa ansigten, hade något förfärligt. Fanatism och outsläckligt hat talade ur deras feberglödande blickar, och om man än medlidensamt betraktade dem, så måste man (mot sin vilja) dock erkänna, huru dessa menniskor i sitt raseri voro istånd att skjuta på segraren, som räckte dem en

läskedryck. Det var en lättnad att se, att deras vapen voro krossade. På hela slutningen såg man franska och engelska bärbärare, som buro tunga bördor, än för grafven, än för sjukhuset. Vårt folk har förvärfvat sig en ryslig färdighet i att kunna afgöra. Der ligger t. ex. en fallen för en. Hållah, ropar han; jag har en ryss, eller en fransman, eller en af

fundera på hvem den nya kandidaten blir. Ändtligen är grafven fullpackad; många ligga med armarne i vädret och många gång tittar ännu en tå eller fot fram ur den jord, som kastades på grafhögen. Denna kyrkogård sträcker sig $1\frac{1}{2}$ engelsk mil bort öfver slutningen.

Odessa och dess betydelse.

(Forts. o. sl. fr. No 5.)

Vid Odessas redd har man utbyggt tvenne fördämningar och derigenom bildat tvenne hamnar. Den ena heter Quarantänshamnen, som är bestämd för de från pestsmittade trakter kommande skeppen, d. v. s. för alle utländska fartyg; ty det gifves ingen utländsk nation, som på resan till Odessa kan undvika att genomsegla den af Turkarne förpestade Bosforen. Den andra heter krigshamnen (*Wojennoi Gaven*), emedan den hufvudsakliga är bestämd för ryska krigsskepp; men dernäst äfven för alla icke misstänkta fartyg, d. ä. ryska kustfarare. Begge hamnarna äro utmärkte och försedde med skyddande fästningsverk, för hvilka generaldirektören Devolant har förvärfvat sig stor förtjenst, och hvilka man under senare tiden ytterligare förstärkt genom flere väl armerade batterier. Med en yta af 60,000 kvadratfamn är dessa hamnar tillsammans 2,000 steg långa, djupa nog till och med för

våra. En af gruppen träder fram, lyfter upp ögonlocket, tittar in i ögat och med en axelryckning säger han: "Den är död och kan vänta," och begifver sig tillbaka till sin bår; andre draga blott i fötterna och igenkänna härigenom lika säkert om mannen är död eller ännu levande. Den döde låter man vanligen icke behålla annat än rocken; därför sör-

jer trossen och lägersluddret från Balaklava. På ett annat ställe ser man en grupp sysselsatt med spaden. Grafvarne på branten befinna sig 40 å 50 engelska alnar ifrån hvarandra; men hvarje graf är 30 fot lång, 20 fot bred och 6 fot djup; uti den ser man, konsrikt packad, 30 å 40 lik i alla möjliga ställningar. Dödgrefvarne stå pratande vid randen och

linieskep och hafva bredvid sig en god redd. Skyddade mot de fleste vindar, frysa de blott under de strängaste vintrar. Till hvardera af dessa begge hamnar förer en väg från den höga stepp-platå, på hvilken staden ligger, till en djup dalinskärning eller en bred klyfta, uti hvilken förut blott flöt regnvatten, men der nu alltid strömmar det rörligaste handelslif,

och hvarest tillförseln ned till hamnen och transporten upp ifrån densamma beständigt stiger upp och ned. Emedan det på de branta höjderna icke finnes någon annan väg ned till hamnen, så upphör aldrig på vägen i dessa klyftor under den lifliga tiden för skeppsfarten — hvilken kanske nu på lång tid torde vara bannlyst från staden — färdandet af lastade och toma fraktvagnar i ett jemnt långsamt tåg, i synnerhet då man här hufvudsakligen begagnar sig af dragoxar. Härtill kommer äfven köpmännens och deras kommis fram- och tillbakafarande i flygande droschkor, hvilket upprepas lika ofta, emedan hvarje ord, som man har att tala med den i karantän liggande kaptenen, alltid erfordrar en särskilt fart.

Quarantänshamnen är naturligtvis den största och viktigaste. Sjelfva hamnen, dess damm och ett stort stycke af stranden ända upp till högsteppen, hvarest ett citadell och en fyrbåk befinna sig, allt detta och quarantänsbyggnaderna, d. ä. magasinier för misstänkt skeppsgods, hospitaler för sjuka, boningshus för läkare och passagerare, som underkastas quarantän, kafféer, stora platser för promenerande och lossning af varor, allt detta omfattar quarantänen, och den är omgifven af murar, fästningsverk och galler, helt och hållet utestängd från all förbindelse med neiden och omringad af en kedja soldater, som bära skarpladdade gevär och pistoler och tillåta ingen obefogad att komma in och ännu mindre ut. På hafvet, innan blockaden, slöts denna kedja medelst en rad af beväpnade små fartyg med vardera 40 man soldater och 2 kanoner. Ryssarne benämna dessa fartyg med ett tyskt ord: "Brandwacht," och detta namn är därför också allmänt antaget hos alla Odessas nationer. En af dessa brandvakter låg temligen långt ut i hafvet, höll hvarje ankommande skepp på aktningvärdt afstånd och tvang det att till vidare ankra på redan.

Såsom förut blifvit antydt har stadens uppblomstrande haft ett mycket välgörande inflytande på trakten rundt omkring. Den torra slätt, hvarpå Odessa ligger, tyckes, vid det angenäma varma klimatet, som liknar Provences och Mellanitaliens, att snart vilja förvandla sig till en blomstrand trädgård och sädesfält, hvilka på samma gång förse staden med andra före-

mål af boskaps- och landthushållningen. Äfven bemödar man sig mycket, att på den omgivande steppen framkalla skog och i närheten af staden befinna sig en botanisk trädgård, som innehåller en trädskola och står under den bekante naturforskaren Nordmanns ledning. Från denna utdelas årligen 30,000 unga träd till stepp-landthushållarne, för att vidare utplanteras. Af dessa lyckas företrädesvis en art akasia, askträdet, eken, granen, mulbärs- och lönnträdet; men akasia aldrig, och änskönt nederbörderna här ännu är ganska obetydlig, så skall dock genom fortsatt odling måhända luftens fuktighet tilltaga och befördra trädens förkofran, så att efterkommande kunna hafva den förhoppningsfulla utsigten, att utom den välgörande skuggan äfven få ved och byggnadsvirke.

Odessas öde efter krigets utbrott är bekant. Det blef såsom medelpunkt emellan de begge krigstheatrarne vid Donau och på Krim försedt med en stark garnison, hvaraf betydliga truppmassor isynnerhet blifvit förlagda i Perekop. När man undantager blockaden, och den korta och blott mot den nedre delen af staden riktade beskjutningen, med hvilken en ångare af de förenade flottorna förlidne vår hämnades den en underhandlarebåt tillfogade offörrätt, hafva vestmagterna temligen lindrigt behandlat Odessa, emedan de fruktade, att, igenom ett mera energiskt förfarande, skada de här mycket talrika engelska och franska firmors egendom. Utan en betydlig landthär kan icke heller staden försvara sig. Befälhafvaren öfver den här stationerade militärstyrka var vid tiden för beskjutningen general Osten-Sacken, efter hans kallelse till Krim följde general Annenkoff, som enligt de senaste underrättelserna skall blifvit aflöst af general Schabelsky. Styrkan af de i Odessa och dess närmaste omgifning befintliga truppmassor angifves till 30,000 man och utan stora ansträngningar kunde general Gostschakoff ila till hjälp från Bessarabien, om nämnde korps skulle angripas. Från Konstantinopel deremot kunna angriparne inom 48 timmar på ångbåter erhålla förstärkning, och således finna vi, att utsigterna för begge partierna äfven bör stå ungefär lika, och att blott en lycklig tillfällighet eller en stor militärisk talang förmår att framkalla en rask utgång.

Tekniska Notiser.

Sätt att bortskaffa oljefläckar från golf. Stället der fläcken befinna sig ingnides först väl och rikligen med god tysk såpa, hvaraf ett tunnt lager äfven lemnas ofvan på trädet, och derpå betäcker man detta ungefärligen en linie högt med fint pulveriserad krita. Denna behandling bör företagas minst 10 å 12 timmar förrän golvet skall skuras, och om den blifvit utförd med omsorg, och oljefläcken ej är alltför gammal och inbiten, så försvinner densamma helt och hållet vid golvet derpå följande skurning.

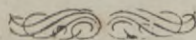
Pariser Stöfvellack. I Frankrike försäljes till ganska högt pris ett slags stöfvellack, med hvilket man öfverdrager stöflor och skor efter det de förut, medelst vanlig blanksmörja, erhållit tillräcklig svärta. Ehuru detta lack lider af väta, men i torrt tillstånd glänser förträffligt, och ej färgar af sig, så torde det väl för mången vara af värde att känna dess beredning. Enligt en tidigare uppgift af D:r Winterfeld erhålles det genom att en half timmes tid koka två lod groft sönderstötta galläpplen och ett lod campecheträd med $4\frac{1}{2}$ kvarter vin eller brännvin, hvarefter man silar den sålunda erhållna vätskan, tillsätter derpå ett lod jernvitriol och ett qvintin kopparvitriol, och låter alltsammans stå öfver natten. Följande dag afhäller man vätskan från bottensatsen, upplöser deruti under uppvärmning 9 lod pulveriseradt gummi arabicum, tillblandar 6 lod sirap, och försätter alltsammans slutligen med $1\frac{1}{4}$ kvarter sprit under stark omskakning. Lacket är nu färdigt och förvaras i tillslutne flaskor, på det ej en hinna må bilda sig på dess yta.

Vid begagnande håller man litet af detta lack på ett flatt thefat, och stryker det jemnt och likformigt med en bred lackerpensel uppå stöfveln, som gerna kan vara litet våt, emedan detta alldeles icke skadar. Lacket är så beskaffadt att om man med van hand påstryker det samma, (likväl icke alltför tunnt), så är en enda anstrykning tillräcklig för att frambringa en glansande yta, hvilken i glans ganska ringa står efter läder, som blifvit lackerad i ugn.

Fernissa med kopallik glans, af Reinhard i Wien. $\frac{1}{4}$, $\bar{W}$ Asphalt, $\frac{1}{4}$, $\bar{W}$ Kasserbrunt och 4 lod hvitbränd

vitriol inknytas uti en linnelapp och lemnas en timmas tid hängande uti en kittel med 25 $\mathcal{W}$ kokande linolja; härpå tillsätter man en lut, beredd af $\frac{1}{4}$ $\mathcal{W}$ pottaska, upplöst uti kokande vatten, och låter alltsammans koka ännu en half timmas tid. Den sålunda beredda fernissan klaras på det sätt att man till hvarje 25 $\mathcal{W}$ af den kokade linoljan sätter 5 $\mathcal{W}$ väl rifvet schieferhvitt, och låter alltsammans åter koka $\frac{1}{4}$ timmas tid.

Engelsk messing till gjutning af tunna blad och ornament, analytiskt undersökt af A. Faisst. Vid industriutställningen i London förekom äfven ganska tunna blad gjutne af messing, samt utmärkande sig så väl genom sin vackra färg, som genom gjutningens skärpa. Denne messing befanns vid analytisk undersökning innehålla uppå 100 delar: Koppar 86,33; Zink 13,61; samt spår af jern.

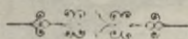

Humoristiskt.

En rik Amerikanare skickade en bekant sångerska vid stora operan i Paris en öm biljett, skriven på baksidan af en banknote. Sångerskan smålog vid mottagandet af detta budskap och lät muntligen bedja sin tillbedjare om ursäkt, att hon icke kunde uppvakta med något skriftligt svar, emedan hon icke egde något sådant papper; men skulle vara herr Amerikanaren mycket tacksam om han ville sända henne en eller två böcker dylikt papper.

En engelsk andlig utmärkte sig vid universitetet genom sitt oregelbundna lefnadssätt, men i synnerhet genom sin utomordentliga aptit. Om den senare gifver följande anekdot, hvilken han under sina senare år ibland berättade, ett talande bevis: "Då jag en gång var i begrepp att gå till en af mina vänner, som bjudit mig på middag, kom jag igenom en liten gård just som en pojke hängde ut en taffla, på hvilken man läste den lockande inskriften: "Stekt digris just nu serverad." Inbjudningen var oemotståndlig. Jag lät genast bringa mig en portion (en fjerdepart af grisen). Den var mycket delikat. Jag requirerade en andra och tredje portion, men måste dock lemna den fjerde i sticket, emedan den tid, på hvilken min vän brukade spisa, alltför mycket närmade sig, och han i högsta grad var punktlig.

En engel af en huspiga. En fru erhöill nyligen ett bref från en annan fru, uti hvilket hon bad om upplysning öfver en tjenstflickas förmåga och uppförande, som förut varit i den förras tjenst. Bland frågorna var i synnerhet lagdt vigt på, om den ifrågasatta flicka var renlig, nykter, arlig, flitig, godmodig, läraaktig, om hon steg bittida upp utan att blifva väckt, icke begifven på sladder, om hon hade någon älskare, förstod att väl uppassa vid bordet och var skicklig i sömm? Svaret var lika kort som mycket sägande: "Värda fru, Marie P. är en engel bland tjenstflickor. Ända från det hon stiger upp om morgonen tills hon lägger sig om afton skall ni uti henne finna mera än ni kan önska och ännu litet mera.

De allierade vid Sebastopol.

I samma mån som tätlägret på högslätten i söder och sydvest om Sebastopol förvandlar sig till en stad af brädhyddor, får äfven detta lägers invånare ett annat utseende, och snart skall det i dess gator komma att se ut som om man befann sig midt emellan en ofantlig expedition till nordpolen. Fransmännen hafva fått paletåer af ludet färskinn och stora kappor med kapuschonger. Som vinterbeklädnad för fötterna har man skickat dem kamasker likaledes af ludet färskinn.

Engelsmännens vinterbeklädnad består först af en hufvudbonad af skälskinn, gjord lik de mössor, som sjöfolket fick med sig, då de foro ut för att uppsöka Franklin. De betäcka hufvudet, halsen och ansigtet ända till munnen. Officerarnes mössa är gjord af fint brunt pelsverk, har formen af en hjälm och är fodrad med brunt siden. En klaff nedfaller öfver nacken, betäcker halsen och går fram under hakan. Officerens kapp eller öfverrock är fram till försedd med snören. Underofficerare och gemena erkålla färskinnspelsar med en betäckning öfver axlarna af ett tyg, som genom en kautschukupplösning har blifvit gjord vattentätt. Än vidare erhålla officerare och gemena tjocka kamasker af kohud, som räcka ända till låret och se nästan ut som våra vattenstöfflor. Af dessa har Londoner firman Almand & Co levererat icke mindre än 44,000 par för de gemena och 10,000 par för befälet. Samma hus levererar ett motsvarande antal kalsonger, strumpor och skjortor af

ylle, och ungefär 50,000 par fodrade skinnvantar.

Den massa af vinterkläder, som vid midten af December blifvit afsändt från Tower, är ofantlig. Bland annat har till dess 90,000 par af bästa sort bomullskalsonger, 200,000 par handskar och 200,000 par strumpor likaledes af lamull, 40,000 nattrockar, fodrade med flanel, för sjukhusen och 30,000 roquelors eller mantlar, som bäras utanpå de vanliga, när soldaten om vintern står på förpost eller fältvakt, blifvit utskeppadt till Krim och Scutari.

Emellertid hafva de allierade begagnat tiden till utförandet af betydliga arbeten; de franska förskansningarne intaga en utsträckning af ungefär 25 kilometer (3 mil) och de räkna nu i stället för 9 batterier, som de förut hade, 25 dylika. Likaså hafva Engelsmännen arbetat. Ryssarne hafva icke heller varit overksamma, de hafva befäst sig genom ett ofantligt antal grafvar, förhuggningar, reduter, batterier, med ett ord genom allt, som fortifikationskonsten erbjuder till försvar. Trots den regniga väderleken och trots de ofantliga svårigheterna går Engelsmännens transporterande af material dock temligen bra från handen. Deras ansträngningar hafva lyckligen blifvit understödde genom det bitänd, som general Canrobert vid alla tillfällen egnade dem. Engelsmännen fortsätta sina löpgrafvar åt höger, emellertid tillåter deras ringa antal dem icke att rycka så fort fram som de önskade. Man vill, för att bevilja dem bistånd af den Dulaeska divisionen, vänta tills den har erhållit sin hela styrka och blifvit fullkomligen organiserad. Fyra bataljoner af denna division äro ankomne, de andra väntas hvarje ögonblick. En bataljon af 8:de divisionen har likaledes anländt. Inom få dagar skall den enorma krigsrustning, som försiggår, vara helt och hållet slutad. De turkiska trupperne på Krim skola uppgå till 50,000 man. Deras position i Eupatoria skall tillåta dem att manövrera i fiendens rygg och flanker, så att de fortfarande förorsaka honom bekymmer och försätta honom i den nödvändighet, att, från den armée, som står midt emot de allierade, detachera betydliga stridskrafter. När detta ögonblick inträffar i den blivande bataljen, uti hvilken franska, engelska och turkiska arméen samfällt skola operera, hoppas man bringa ryska arméen emellan tvenne eldar.

Vinterkläder för franska militären å Krim.

Fotjägarne bakhåll midt emot Nord-bastionen.

☞ **Tillkännagifvande.** ☞

De fyra sidor Musik-noter, som i dag skulle medfölja Söndagsmagasinet, komma först att följa med nästa nummer, alldenstund utgifvaren fått löfte på en helt och hållet ny komposition, som ej kan erhållas till gravering förr än den blifvit exeqverad vid det tillfälle, för hvilket den blifvit komponerad.

Nästa N:o utgifves den 11 Februari.

☞ Härmed följer Bihaget: "Skyddslingen", pag. 41—48.

C. PETERSSENS OFFICIN 1855.